

ПРАЧЫТАНА...

**Кацярына Эрнэстаўна
АРЦЯМЁНАК,
бібліятэкар I катэгорыі:**

1. Я б параіла наведаць Глыбокае, бо адтуль родам мая маці. Там вельмі прыгожая прырода і добразычлівыя, гасцінныя людзі. Яшчэ абавязкова ў гэтым горадзе звярніце ўвагу на касцёл Святой Тройцы – помнік архітэктуры XVIII стагоддзя.

Думаю, таксама неабходна ўсім пабываць у Полацку, дзе я, дарэчы, нарадзілася, і пазнаёміцца з гістарычнымі помнікамі гэтага горада.

2. Усім рэкамендую кнігу «Каласы пад сярпом тваім» Уладзіміра Караткевіча, дзе апісваюцца вельмі цікавыя падзеі, наша гісторыя. І наогул трэба прачытаць усе творы Караткевіча!

3. Па-першае, неабходна захаваць нашу родную мову, размаўляць на ёй. Па-другое, не забываць беларускія народныя традыцыі і святы (Купалле, Жаніцтва Цярэшкі і г.д.).

**Міхаіл Леанідавіч
ЦЫБУЛЬСКИ,
дацэнт, кандыдат
мастацтвазнаўства,
дацэнт кафедры
выяўленчага мастацтва:**

1. Замежнікам і ўсім гасцям Беларусі параіў бы наведаць Мінск, Віцебск і Гродна. Мінск і Гродна – каб адчуць сучасны і старажытны кантэкст Беларусі, еўрапейскасць беларускай нацыі. Віцебск – як радзіму Марка Шагала, культурную і мастацкую сталіцу краіны.

Беларусы могуць павандраваць па заходняй частцы нашай краіны, дзе больш гучна «грукае» сэрца беларускага народа, дзе больш выразна і сакавіта гучыць мова. Варта на-

ведаць Глыбокае, Мосар, Браслаў, Ружаны, Нясвіж, Навагрудак, Мір, Пінск, Гервяты, убачыць выдатныя помнікі беларускай архітэктуры, палюбавацца прыгажосцю Браслаўскіх азёр.

2. З таго, што чытаў на розных этапах жыцця, асабліва запалі ў душу і вызначылі маю прыхільнасць да беларускай мовы творы Уладзіміра Караткевіча, вершы Рыгора Барадуліна і Алеся Разанава.

3. Па магчымасці захоўваць і зберагаць трэба ўсе звычай беларускага народа, бо яны – сапраўдная частка яго «крывяноснай сістэмы», гісторыі і культуры. Праз іх з пакалення ў пакаленне перадаюцца жыццёвы вопыт, маральныя, рэлігійныя сацыяльныя нормы і правілы. Гэта адшліфаваная часам мадэль паводзінаў.

Крыўдна, што страчаныя (ці амаль што страчаныя) некаторыя сапраўды ўнікальныя беларускія звычай, сярод якіх, напрыклад, звычай велікоднага абыходу двароў з віншаваннямі, зычаннямі здароўя і дабрабыту. Ці можна забыць беларускую народную традыцыю частавання блізкіх і аднавяскоўцаў свежанімай, а таксама хлебам, садавінай, агароднінай новага ўраджаю? Яшчэ дзе-нідзе жыве старажытны звычай рабіць справы талакой і жыццесцвярдзальная традыцыя гукаць вясну пасля абрыдлай зімы.

Апытанне праводзіла Алеся МЯДЗІЛЬ.

«І НАША МОВА – З-ПАД КРЫЛА ДУШЫ»

Так называлася мерапрыемства, што прайшло на базе філіяла кафедры беларускага мовазнаўства ў сярэдняй школе №4 горада Віцебска і было прымаркавана да Міжнароднага дня роднай мовы, які святкуецца 21 лютага. У класе было шмат вучняў і студэнтаў-філолагаў, якія прымалі актыўны ўдзел у літаратурна-гульнявой пляцоўцы.

Мерапрыемства пачалося з паведамлення студэнткі 1 курса Кацярыны Селязень, якая расказала пра гісторыю свята роднай мовы. Затым студэнты і вучні чыталі вершы на беларускай мове. Вучаніцы 8 класа Ясенія Аляксеева і Насця Сцефаненкава правялі цікавую лінгвістычную гульню «Дапоўні прыказкі і прымаўкі». Студэнтка 3 курса Ганна Патапенка паведала, як праз прызму беларускай афарыстычных выслоўяў выяўляецца змест паняцця «родная мова», а вядучыя, студэнткі 4 курса Дар'я Андрыца і Кацярына Лабэцкая расказалі пра безэквівалентную лексіку як крыніцу нацыянальна-культурнай інфармацыі пра наш народ і яго Радзіму.

Вучні ўгадвалі назвы, якія не маюць аднаслоўных адпаведнікаў у рускай мове. Напрыканцы імпрэзы прагучалі 10 заповедзяў пра мову, пра тое, што яе трэба берагчы, шанаваць, размаўляць на ёй, каб перадаць нашчадкам.

«Студэнты-практыканты вельмі адказна і сур'ёзна падышлі да падрыхтоўкі гэтага мерапрыемства, якое, на нашу думку, прайшло цікава і з карысцю для прысутных, – адзначыла Кацярына Лабэцкая. – Мы з Дашай Андрыца ўсё абмяркоўвалі, сцэнарый зацвярджалі непас-

рэдна з Аленай Сяргееўнай і метадыстам кафедры беларускага мовазнаўства Кацярынай Аляксандраўнай Зайцавай. Таксама ў падрыхтоўцы нам дапамагалі Марыя Чырвінская і Дар'я Навапашына».

Для чаго патрэбна праводзіць такія імпрэзы? Пра гэта расказала загадчык філіяла, дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства, кандыдат філалагічных навук, дацэнт Алена Сяргееўна Дзядова:

«Міжнародны дзень роднай мовы надзвычай актуальны для нас. Сёння перад усімі свядоўмі беларусамі стаіць задача папулярызаваць, пашыраць беларускую мову ва ўжыванні. Мова з'яўляецца падмуркам нацыянальнай свядомасці. Гэта – прадмет гонару кожнага народа».

Размаўляйце па-беларуску. Размаўляйце шчыра, з прыветнай усмешкай на вуснах. І тады за вамі, як пісала Цётка, асмеяцца іншыя.

**Марыя САЛАВЕЙ,
студэнтка 3 курса
ФлФ.**

